

KHN afdeling Heenveen
p/a Prinsenweg 1
8443 DN Heerenveen

Gemeente Heerenveen
t.a.v. College B&W en raadsleden
Postbus 15000
8440 GA Heerenveen

Onderwerp : Perspectief Nota 2021

Contactgegevens: KHN Heerenveen christelkoning@hofvandekoning.frl; Regiomanager
KHN a.meindersma@khn.nl

Heerenveen 1 juli 2021

Geacht college, geachte raadsleden,

Namens de Leden van KHN in de gemeente Heerenveen vragen wij u dringend om de volgende punten in de perspectiefnota 2021 te heroverwegen.

1. Verhoging Toeristenbelasting
2. Verhoging OZB
3. Parkeergelden

Het gekozen moment voor het extreem verhogen van de toeristenbelasting en het verhogen van de OZB is uiterst slecht getimed. De Horeca is zwaar getroffen door de coronamaatregelen. Er zullen helaas een aanzienlijk aantal bedrijven zijn deuren permanent moeten sluiten en ook een significant banenverlies tot gevolg. De verwachting is dat het een tijd zal duren voordat de Horeca deze tegenslag te boven is.

1. Toeristenbelasting
 - a. Extreme verhoging en besteding van geinde toeristenbelasting
 - b. Tariefdifferentiatie
 - c. Waterrecreaten blijven onbelast.

Ad a.

Dat er in onze gemeente toeristenbelasting nodig is begrijpt Koninklijke Horeca Nederland (KHN). De toeristenbelasting wordt met deze extreme (135%) verhoging helaas door het college louter gebruikt als melkkoe ten bate van de algemene middelen. De directe relatie en onderbouwing tussen het bedrag en de besteding ontbreekt eenvoudigweg. Wij betreuren dat ten zeerste. De belasting zou moeten worden gebruikt waarvoor deze is bedoeld: het toerisme.

Wij pleiten er met nadruk voor dat u van het college vraagt om van de toeristenbelasting structureel een doelbelasting te maken. Besteed de geinde gelden structureel aan het toeristisch product.

Met deze verhoging wordt de toeristenbelasting in Heerenveen ruim 1 euro hoger dan de andere Friese gemeenten.

Wij adviseren de sector te betrekken bij de besteding van de opbrengsten van de belasting, teneinde het draagvlak te verhogen

Ad b.

De gemeente stelt voor om met een gedifferentieerd tarief voor toeristenbelasting te gaan werken. Bij de bepaling van wenselijkheid van tariefdifferentiatie in toeristenbelasting dient rekening te worden gehouden met niet alleen de belangen van kleine logiesverstrekkers, noch met alleen die van grote logiesverstrekkers. Het is juist zaak om rekening te houden met het gehele speelveld en dus de gehele overnachtingsmarkt. Voor de korte, de middellange én de lange termijn. Het invoeren van een gedifferentieerd tariefstelsel vanwege een aantal bezwaren, moet in dat licht dan ook zorgvuldig afgewogen worden tegen de gevolgen voor de gehele overnachtingsmarkt c.q. het toerisme.

De *aanleiding* voor differentiatie is veelal gelegen in het feit dat er bij kleine en laaggeprijsde logiesverstrekkers *bezwaar* is tegen:

- a. De toeristenbelasting op zichzelf;
- b. Een aangekondigde verhoging van de toeristenbelasting

De *argumentatie voor bezwaar* is veelal dat de belasting een te groot deel zou uitmaken van de prijs van de accommodatie. Differentiatie zou daarom moeten leiden tot een lager tarief voor bepaalde groepen en daarmee het bezwaar tegen (de verhoging van) de belasting gedeeltelijk opheffen. Dit betekent echter ook dat er minstens één groep logiesverstrekkers is, die daardoor wordt geconfronteerd met een hoger tarief.

Hoewel anders wordt gedacht, bestaat er feitelijk *geen onderscheid* tussen de prijselasticiteit van toeristenbelasting bij camping- en hotelprijzen. In beide gevallen geldt nl. voor de gast dat de verhoging gekoppeld is aan 'een derde' (de gemeente) en niet aan de logiesverstrekker. Die is immers 'slechts' een doorgeefluik van de belasting. Het bezwaar (onder b.) dat een verhoging van logiesbelasting uiteindelijk voor een laaggeprijsde logiesverstrekker 'erger' zou zijn dan voor een duurdere logiesverstrekker, is dus niet terecht. Op grond hiervan is een tariefdifferentiatie dus niet gerechtvaardigd.

Hierboven hebben wij een belangrijke nuance geschetst in de doorgaans gebruikte argumentatie achter differentiatie. Er is aangegeven dat differentiatie niet de beoogde omzetbescherming voor het lagere prijssegment oplevert maar in plaats daarvan een onevenredig negatief effect zal hebben op het toeristisch bezoek en de markt als geheel.

In aanvulling hierop melden wij nog de volgende belangrijke punten m.b.t. differentiatie:

- In de afweging dient van groot belang te blijven waartoe de logiesbelasting ten principale dient: als vergoeding van de niet-ingezetene (gast) voor het gebruik van gemeentelijke, toeristische infrastructuur. Dat gebruik staat dus los van het soort logiesverstrekker. Overigens maken gasten van laaggeprijsde logiesverstrekkers over het algemeen juist meer gebruik van toeristische infrastructuur, wat zou betekenen dat aan deze gasten eerder een hogere toeristenbelasting zou moeten worden opgelegd. De belasting is hoe dan ook eenvoudigweg *niet* bedoeld om actief inkomenspolitiek of marktbeïnvloeding mee te bedrijven. Dit wordt echter wel beoogd met de differentiatie;
- De uitvoeringskosten voor ondernemers nemen, afhankelijk van de differentiatievorm, enorm toe. Dat achten wij zeer onwenselijk, zeker omdat de ondernemers hier worden ingezet als belastingloket en zij daar geen vergoeding voor ontvangen.

- Het is een hardnekkig misverstand dat logiesverstrekkers als Bed & Breakfast en AirBnB zich in het laaggeprijsde segment bevinden (uitzonderingen daargelaten). Deze markt is in korte tijd gegroeid naar een (wereldwijde) miljardenmarkt. Daarom is er ook wetgeving aangekondigd (2021) waarmee deze markt als een volwaardige deelsector gereguleerd kan worden. De beeldvorming dat het zou gaan om kleinschalige, goedkope, 'schattige' logiesvertrekking is volledig naast de werkelijkheid. De prijzen zijn nagenoeg gelijk en niet zelden zelfs hoger dan die van hotelkamers, terwijl het ontbreekt aan regulering en toezicht.

Concluderend stellen wij vast dat differentiatie niet de voordelen oplevert die men ermee hoopt te bereiken (minder invloed van toeristenbelasting op de omzet van laaggeprijsde logies). Het levert echter wel nadelen op. Ons advies is dan ook om differentiatie achterweg te laten en één vast tarief voor alle logies te (blijven) hanteren.

Ad. c.

Waterrecreanten blijven onbelast. Gelijke monniken gelijke kappen. Toeristenbelasting moet gelden voor alle overnachtingen door niet ingezetene in de gemeente Heerenveen, ook voor waterrecreanten en, niet te vergeten, de locaties van AirB&B.

2. Verhoging OZB

Om de begroting sluitend te maken is het voorstel om de OZB voor niet woningen te verhogen met 2,5%. Heerenveen zit ten opzichte van Nederland al hoger in de OZB lasten, en nu komt daar een forse verhoging overheen. Dit werkt averechts in de opbouw na de corona crisis. KHN vraagt daarom om vast te houden aan het huidige tarief.

3. Parkeergelden

In de afgelopen jaren zijn er diverse aanpassingen geweest in het betaald parkeren in Heerenveen. Nu wordt voorgesteld om tarief met 0,50 per uur te verhogen en de eindtijd van betaald parkeren wordt verschoven van 18.00 uur naar 20.00 uur. Wij willen graag in overleg met de gemeente voor de praktische invulling van deze maatregelen. U zult begrijpen dat dit een ontspannen diner niet ten goede komt.

Wij willen de Raad adviseren om de bovenstaande punten te heroverwegen, en de horeca te steunen in de opbouw na de corona crisis.

Met gastvrije groet, namens het bestuur van KHN Heerenveen

Christel Koning
Voorzitter

Bijlagen 1 Position paper toeristenbelasting
 2 KHN Standpunt Deeleconomie

Bijlage 1

KHN POSITION PAPER: TOERISTENBELASTING

Toeristenbelasting: wat is er aan de hand?

Gemeenten leggen steeds vaker een belasting op aan toeristen die komen overnachten. De opbrengst van gemeenten uit toeristenbelasting verdubbelde volgens het CBS¹ van 131 miljoen in 2009 naar 294 miljoen in 2019. Inmiddels betalen toeristen gemiddeld ook één euro per nacht meer aan gemeentelijke belastingen. Het gemiddelde tarief per overnachting steeg volgens COELO² van 1,54 euro naar 2,70 euro. Inmiddels heffen 83 procent van de gemeenten toeristenbelasting. In 2009 was dit percentage nog 72 procent. Lag het gemiddelde tarief per overnachting in 2009 op 1,54 euro. In 2019 ligt dit op 2,70 euro.

Onze zorgen

Dat er in sommige gemeenten een toeristenbelasting nodig is begrijpt KHN. Er moet geïnvesteerd worden om de gemeenten aantrekkelijk te houden. In sommige gemeenten is het dan ook logisch om hiervoor een bijdrage aan de toerist te vragen. Op deze manier houden wij de gemeente gastvrij voor toeristen en leefbaar en aantrekkelijk voor de inwoners.

KHN merkt dat het voor hoteliers steeds lastiger wordt om aan toeristen uit te leggen waarom toeristenbelasting wordt geïnd of wordt verhoogd. In veel gemeenten wordt de belasting namelijk niet alleen gebruikt om te investeren in toeristische voorzieningen maar ook om de algemene begroting te vullen. Bovendien wordt de toeristische sector niet altijd betrokken bij de vaststelling van de hoogte van het tarief en heeft deze ook geen invloed op de bestedingen van de opbrengsten. Hierdoor lijkt de toeristenbelasting vaak niet gebruikt te worden voor het doel wat zij beoogt, namelijk het aantrekkelijk houden van de gemeente voor inwoners en toerist. Het misbruik van de toeristenbelasting als ogenschijnlijk gemakkelijke vulling van de gemeentebegroting verslechtert volgens KHN de toeristische positie van een gemeente en verarmt de beoogde gastvrijheid. KHN pleit ervoor met een gezamenlijke agenda juist te investeren in gastvrijheid. Alleen op die manier houden wij de gemeente aantrekkelijk voor inwoners en toeristen.

Wat moet er volgens KHN gebeuren?

De groeiende afdracht van toeristenbelasting en de ondoorzichtigheid van het tarief vraagt om een grondige herziening van de belasting. Om de toeristenbelasting toekomstvast te maken pleit KHN er voor om deze om te vormen tot een belasting waarvan de opbrengst aantoonbaar ten goede komt aan de toeristische sector. Ondernemingen moeten inspraak en zeggenschap krijgen als het gaat om toeristenbelasting. Mocht een gemeente toeristenbelasting heffen, dan moet deze naar mening van Koninklijke Horeca Nederland worden benut om een impuls te geven aan het toeristisch-recreatieve product in de gemeente en de regio en niet om gaten in gemeentebegrotingen te dichten. Het oormerken van de opbrengsten voor investeringen in het toeristische klimaat helpt om deze belastingmaatregel uit te leggen aan toeristen en bevordert daarmee de gastvrije boodschap van de gemeente. Het is belangrijk dat de toerist de toegevoegde waarde van de betaalde toeristenbelasting merkt en voelt.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/05/gemeenten-heffen-in-2019-meer-dan-10-miljard-euro>

² https://www.coelo.nl/images/rapporten/Coelo_Atlas_van_de_lokale_lasten_2019.pdf

De volgende maatregelen zijn volgens Koninklijke Horeca Nederland noodzakelijk:

1. Maak van toeristenbelasting een belasting die daadwerkelijk gebruikt wordt voor de gastvrijheid van de stad. Pas deze enkel toe in toeristische gemeenten en zorg dat de opbrengsten hiervan geormerkt worden voor investeringen in het toeristische klimaat. Misbruik de toeristenbelasting niet om tekorten op de algemene begroting te dichten.
2. Telkens verhogen van deze belasting mag niet vanzelfsprekend zijn. Het kan juist ook aantrekkelijk zijn om het toerisme te stimuleren en deze belasting dus te verlagen dan wel af te schaffen. Bijvoorbeeld als plannen om het toerisme te stimuleren haar doel hebben bereikt.
3. Zorg voor een gelijk speelveld bij deze vorm van belasting. Verzeker dat bijvoorbeeld ook Airbnb gasten meebetalen aan deze vorm van belastingafdracht.
4. Laat de toeristische sector meedenken over de hoogte van het tarief en de investeringen die gedaan worden met de opbrengst. Laat toeristische ondernemers, die belast worden door het innen van toeristenbelasting, meebepalen wat er met de opbrengst wordt gedaan voor de toerist (bijvoorbeeld via een eigen platform of fonds). Laat achteraf zien wat er met de gelden is gebeurd en maak dit inzichtelijk voor de sector en de toerist in het bijzonder.
5. Geef duidelijkheid over de hoogte van de belasting over een periode van bijvoorbeeld 4 jaar. Onverwachte jaarlijkse prijsverhogingen zijn onwenselijk en niet uit te leggen aan de toeristische gast.
6. Probeer in een gemeenschappelijke regio met vergelijkbare gemeenten te streven naar 1 tarief. De tarieven in andere veelal moeilijk te verklaren en beïnvloeden de concurrentiepositie.

Tarieven toeristenbelasting Fryslân

Achtkarspelen	0,00
Ameland	1,55
Dantumadiel	0,00
De Fryske Marren	1,20
Harlingen	1,05
Heerenveen	1,00
Leeuwarden	1,00
Noardeast-Fryslân	1,00
Ooststellingwerf	1,00

Opsterland	2,50%
Schiermonnikoog	1,79
Smallingerland	0,00
Súdwest Fryslân	1,25
Terschelling	1,75
Tytsjerksteradiel	1,00
Vlieland	1,70
Waadhoeke	0,00
Weststellingwerf	4%

Bijlage 2

KHN Standpunt Deeleconomie

De situatie De deeleconomie is enorm in opkomst. Online platforms zoals Airbnb, ShareDnD en Thuisgekookt maken het voor particulieren mogelijk hun diensten en producten aan te bieden. Met succes, want een groeiende groep consumenten maakt hier gebruik van. Online platforms maken een fors deel uit van de economie, hebben een duidelijk winstoogmerk en concurreren met de reguliere ondernemers in de gastvrijheidseconomie. In het najaar van 2020 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel 'toeristische verhuur van woonruimte' van minister Ollongren (Binnenlandse Zaken). Met deze wet krijgen gemeenten vanaf 1 januari 2021 meer instrumenten in handen om toeristische verhuur van woningen aan banden te leggen. In een later stadium volgen extra verplichtingen voor platforms als Airbnb en Booking.com, zodat er op deze websites geen advertenties meer geplaatst mogen worden van verhuurders zonder registratienummer.

Standpunt KHN

KHN is geen tegenstander van nieuwe aanbieders en bemiddelaars in gastvrijheid. Sterker nog: concurrentie houdt ons scherp. Wij vinden echter dat deze nieuwe aanbieders zich ook moeten houden aan de wet- en regelgeving die geldt voor reguliere ondernemers in de gastvrijheidseconomie. Het gebruik van een registratieplicht met duidelijke regels biedt hiervoor handvatten. Denk aan regels voor (brand)veiligheid, leefomgeving, belastingen afdragen (nationaal en lokaal) en consumentenbescherming. Bovendien moeten er duidelijke grenzen worden gesteld aan het aantal gasten en het aantal dagen dat een faciliteit mag worden gebruikt voor particulier aanbod. Het aantal dagen voor de particuliere vakantieverhuur van een woning moet worden gemaximeerd, op bijvoorbeeld 30 dagen. Want: een woonhuis is immers geen hotel en een privékeuken is geen restaurant. De wet 'toeristische verhuur van woonruimte' is een goed begin om gemeenten te ondersteunen zulke regels in te stellen. KHN is blij met deze politieke steun om de illegale verhuur van woonruimte verder aan te pakken